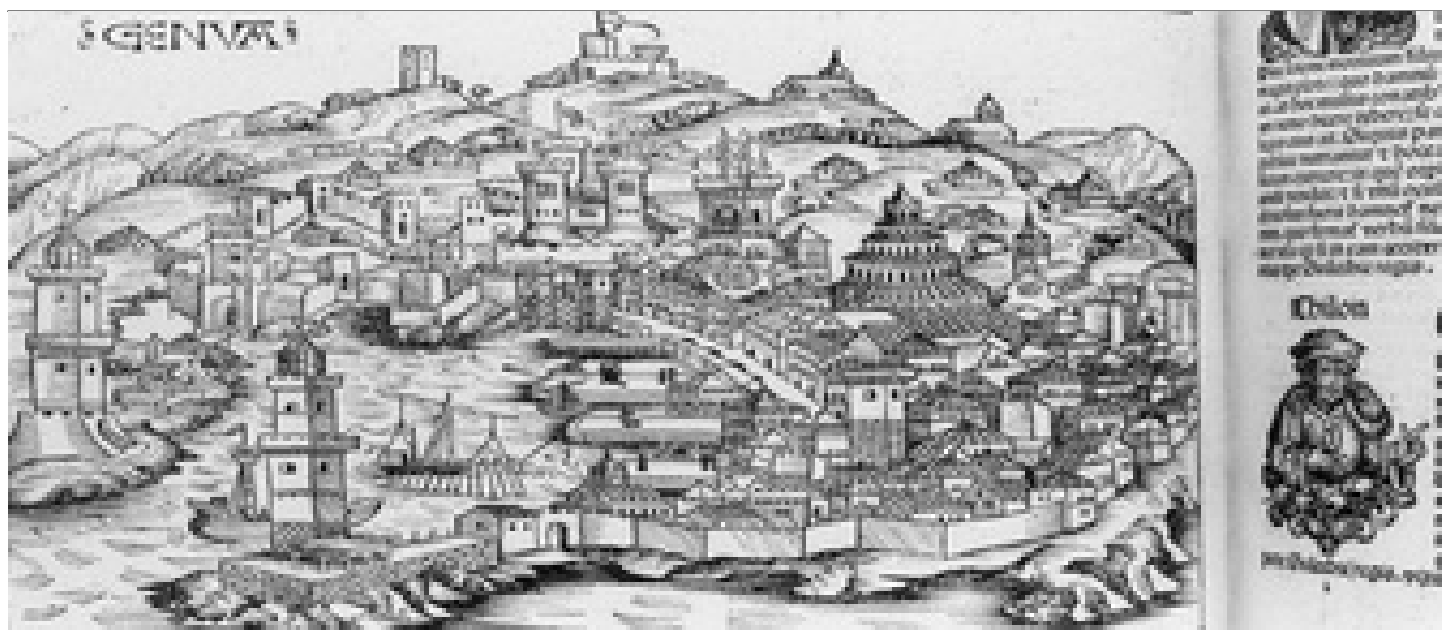




Catalans, àlies genovesos

Autor: Josep Menargues

Data de publicació: 21-05-2010

Es confirma, a nivell pràctic, la tesi que els catalans eren coneguts o confosos per «genovesos»

L'altre dia, llegint d'arrapa i fugint el volum VI de la Historia de la Región Murciana, vaig copsar a la pàgina 284 unes frases sorprenents sobre la fundació d'un convent franciscà a Cartagena (Múrcia): "Bajo el patronazgo de los genoveses afincados en la ciudad, por cuya fundación mostraron un vivo interés. El platero genovés Salvador Pujades ofreció los terrenos del futuro convento (...) con los recursos aportados por Tomás d'Igueri, se cubría la iglesia y se construía la torre y el claustro...".

Com? Salvador Pujades i Tomàs d'Igueri, genovesos? Pujades i Igueri (Igüerri: avui poble del municipi del Pont de Suert, a l'Alta Ribagorça) dos cognoms inequívocament catalans, ¿com es que són anomenats genovesos?

De seguida em va venir al cap aquella afirmació d'en Jordi Bilbeny que va fer en els seus estudis sobre Cristòfor Colom, que feia que els catalans eren coneguts o confosos com genovesos pels castellans. Això no era cap elucubració de l'autor, era una afirmació feta, segons ell, per un descendent d'en Colom ja en el segle XVI.

Aquestes petites frases que us mostre, sembla que confirmarien aquesta tesi a nivell pràctic, en ser redactada la nota per algun funcionari eclesiàstic de l'època. A partir d'ací he seguit furgant en la documentació del segle XVI, XVII i XVIII de Cartagena i rarament he trobat al·lusió a comerciants catalans establerts al port, quan es ben sabut que n'hi havia i força a tota la Mediterrània. Tot són anglesos, holandesos, francesos i genovesos. Cosa ben estranya aquesta absència...

A veure si genovès era una denominació vulgar dels nostres? Serien capaços els castellans del carrer de diferenciar la

llengua d'un català de la d'un genovés? Quan vaig fer la mili, als catalans, fóssim de València, Mallorca o del Principat, ens deien "polacos". Quan vaig anar fa uns anys al Perú, els indígenes em deien "gringo", com a tots els europeus i nordamericans blancs. A l'Argentina "gallego", a les Canàries "godo"...

Nosaltres, als orientals els diem de forma genèrica xinesos, siguen de la Xina, del Japó o de les Filipines, per no parlar del moros, el cas més simplista, ni tampoc dels xarnegos ni dels gavatxos.

Aleshores, no deu anar molt de biaix en Bilbeny quan ens diu que la via genovesa postmedieval només condueix a terres i gents catalanes. Caldrà seguir la recerca. Dilucidar el significat de "genovès" esdevé fonamental, perquè al capdavant sembla que tot l'embolic personal, genealògic i nacional neix d'aquest gentilici.

Josep Menargues